

14.4.2 TOINEN KOTIMAINEN KIELI (RUOTSIN KIELI, B1-oppimäärä 6.lk)

”Kieli on oppimisen ja ajattelun edellytys. Kieli on mukana kaikessa koulun toiminnassa, ja jokainen opettaja on kielen opettaja. Kielten opiskelu edistää ajattelutaitojen kehittymistä. Se antaa aineksia monikielisen ja -kulttuurisen identiteetin muodostumiselle ja arvostamiselle. Sanavaraston ja rakenteiden karttuessa myös vuorovaikutus- ja tiedonhankintataidot kehittyvät. Kielten opiskelussa on runsaasti sijaa ilolle, leikillisyydelle ja luovuudelle.

Ruotsin kielen opetus on osa kielikasvatusta ja johdatusta kielitietoisuuteen. Oppilaissa herätetään kiinnostus kouluyhteisön ja ympäröivän maailman kielelliseen ja kulttuuriseen moninaisuuteen ja heitä rohkaistaan viestimään autenttisissa ruotsinkielisissä ympäristöissä. Koulussa ohjataan arvostamaan eri kieliä, niiden puhujia ja erilaisia kulttuureita. Sukupuolten tasa-arvoa kielivalinnoissa ja kielten opiskelussa vahvistetaan erilaisia oppilaita kiinnostavalla kielivalintatiedotuksella, rohkaisemalla oppilaita tekemään aidosti itseään kiinnostavia valintoja sukupuolesta riippumatta, käsittelemällä opetuksessa monipuolisesti erilaisia aiheita sekä käyttämällä vaihtelevia ja toiminnallisia työtapoja.

Ruotsin kielen opiskelu valmistaa oppilaita suunnitelmalliseen ja luovaan työskentelyyn erilaisissa kokoonpanoissa. Oppilaille ja oppilasryhmille luodaan mahdollisuuksia verkostoitumiseen ja yhteydenpitoon ihmisten kanssa myös eri puolilla Pohjoismaita. Tieto- ja viestintäteknologia tarjoaa yhden luontevan mahdollisuuden toteuttaa kieltenopetusta autenttisista tilanteista ja oppilaiden viestintätarpeista lähtien. Opetus antaa myös valmiuksia osallisuuteen ja aktiiviseen vaikuttamiseen.

Opetus vahvistaa oppilaiden luottamusta omiin kykyihinsä oppia kieliä ja käyttää niitä rohkeasti. Oppilaille annetaan mahdollisuus edetä yksilöllisesti ja saada tarpeen mukaan tukea oppimiselleen. Opetus järjestetään niin, että myös muita nopeammin etenevät tai kieltä entuudestaan osaavat voivat edistyä.

Kielten opetuksessa kehitetään monilukutaitoa ja käsitellään erilaisia tekstejä. Lasten ja nuorten erilaiset kiinnostuksen kohteet otetaan huomioon tekstien valinnassa. Opetuksessa luodaan siltoja myös eri kielten välille sekä oppilaiden vapaa-ajan kielenkäyttöön. Oppilaita ohjataan hakemaan osaamillaan kielillä tietoa.

Ruotsin kielen B1-oppimäärän tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisältöalueet vuosiluokalla 6

S1 Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen: Tarkastellaan ja verrataan opiskeltavan kielen ja entuudestaan tuttujen kielten tärkeimpiä yhtäläisyyksiä ja eroja. Tutustutaan kielen levinneisyysalueeseen.

S2 Kielenopiskelutaidot: Asetetaan tavoitteita ja suunnitellaan toimintaa yhdessä. Selvitetään, missä opiskeltavan kielen taitoa tarvitaan ja missä sitä voi käyttää.

S3 Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa, taito tulkita tekstejä, taito tuottaa tekstejä: Sanastoa ja rakenteita opetellaan monenlaisten aihepiirien yhteydessä, kuten minä itse, perheeni, koulu, harrastukset ja vapaa-ajan vietto. Lisäksi valitaan yhdessä kiinnostavia kielenkäytön aihepiirejä. Harjoitellaan erilaisia vuorovaikutustilanteita. Opetellaan tunnistamaan opiskeltavan kielen foneettisen tarkekirjoituksen merkkejä sekä tuottamaan tarvittavia kirjoitusmerkkejä. (OPS 2014, 197, 205.)

RUOTSIN KIELI, B1-oppimäärä 6.lk

Ruotsin kielen tavoitteet, tavoitetarkennukset, sisältötarkennukset paikallisine painotuksineen ja laaja-alainen osaaminen

Tavoitteiden rakenne: **opettajan toiminta** + **oppilaan toiminta** + **asiat tai ilmiöt, joiden parissa työskennellään**

Opetuksen tavoitteet		Tavoitetarkennukset	Sisältötarkennukset ja paikalliset painotukset	Laaja-alainen osaaminen
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kieli-tietoisuuteen	T1 auttaa oppilasta jäsentämään käsitystään kaikkien osaamiensa kielten keskinäisestä suhteesta	S1 <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan ruotsin ja muiden tuttujen kielten yhtäläisyyksiä ja eroja. - Pyritään hyödyntämään oppilaalla jo olemassa olevaa kielitietoa. 	<ul style="list-style-type: none"> - Havainnoidaan sanojen lainautumista muista kielistä ruotsin kieleen. - Samaan kieliperheeseen kuuluvien kielten vaikutus ruotsin kieleen. 	Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1) <ul style="list-style-type: none"> - Oppilasta ohjataan huomaamaan asioiden välisiä vuorovaikutussuhteita ja keskinäisiä yhteyksiä. Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2) <ul style="list-style-type: none"> - Tuetaan oppilaiden kasvua monipuolisiksi kielenkäyttäjiksi. Monilukutaito (L4) <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita ohjataan kehittämään monilukutaitoaan.
	T2 tutustuttaa oppilas suomen ja ruotsin asemaan kansalliskielinä sekä ruotsin kielen vaikutukseen suomen kieleen	S1 <ul style="list-style-type: none"> - Ymmärretään, että ruotsin kieli on Suomen toinen virallinen kieli. - Havainnoidaan sanojen lainautumista ruotsin kielestä suomen kieleen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kaksikielisyyden merkitys ja ilmenemismuodot. - Ruotsin kielen vaikutus suomen kieleen. 	Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2) <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita ohjataan tuntemaan ja arvostamaan kulttuurisia ja kielellisiä juuriaan sekä pohtimaan oman taustansa merkitystä.
Kieltenopiskelutaidot	T3 ohjata oppilasta harjaannuttamaan viestinnällisiä taitojaan sallivassa opiskeluilmapiirissä ja myös tieto- ja viestintäteknologiaa käyttäen sekä ottamaan vastuuta opiskelustaan ja arvioimaan osaamistaan	S2 <ul style="list-style-type: none"> - Rohkaistaan ruotsin puhumiseen sekä kielen opiskelun tavoitteellisuuteen. - Kannustetaan pitkäjänteiseen työhön, mm. kotitehtävien huolelliseen suorittamiseen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Käydään läpi erilaisia opiskelutekniikoita. - Hankittua kielitietoa hyödynnetään. - Oppilasta ohjataan suunnittelemaan ja arvioimaan omaa oppimistaan. - Viestintäteknologian monipuolinen hyödyntäminen opiskelussa. 	Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1) <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita ohjataan tunnistamaan itselle luontevimmat tavat oppia. - Työn suunnittelua, tavoitteiden asettamista sekä työskentelyn ja edistymisen arviointia harjoitellaan. Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3) <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita kannustetaan ottamaan vastuuta oppimisympäristön ilmapiiristä. Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5) <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita opastetaan teknologian vastuulliseen käyttöön. - Oppilaat harjoittelevat etsimään tietoa useammasta eri lähteestä eri hakupalveluiden avulla.

	<p>T4 rohkaista oppilaita näkemään ruotsin taito tärkeänä osana elinikäistä oppimista ja oman kielivarannon karttumista ja rohkaista ruotsinkielisten oppimisympäristöjen löytämiseen ja hyödyntämiseen myös koulun ulkopuolella</p>	<p>S2</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rohkaistaan oppilaita kehittämään ruotsin kielen taitoaan sekä koulussa että koulun ulkopuolella sekä huomaamaan ruotsin taidot mm. englannin tai saksan kielen opiskelussa. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ruotsin kieli eri medioissa sekä arjen kielenkäytössä, esim. ruokapakkauksissa ja katukylteissä. - Erilaisten oppimisympäristöjen hyödyntäminen. 	<p>Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3) ja Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita kannustetaan etsimään itselle sopivia ilmaisutapoja ja käyttämään tv:tä työskentelyn dokumentoinnissa. - Oppilaat saavat kokemuksia tieto- ja viestintäteknologian käyttämisestä vuorovaikutuksessa koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa myös kansainvälisissä yhteyksissä.
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa</p>	<p>T5 ohjata oppilasta harjoittamaan erilaisia, erityisesti suullisia viestintätilanteita</p>	<p>S3</p> <ul style="list-style-type: none"> - Harjoitellaan yleisimmin toistuvia viestintätilanteita suullisesti. - Harjaannutetaan sanaston hallintaa aihealueittain. - Rohkaistaan suulliseen kommunikaatioon vähäiselläkin kielitaidolla. 	<ul style="list-style-type: none"> - Eri aihealueet mm. perheestä kertominen, vapaa-ajasta kertominen sekä harrastuksista kertominen. - Kysymyslauseiden hallinta ja kysymyksiin vastaaminen. 	<p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kertominen, kuvaaminen sekä erilaiset mediaesitykset ovat tässä vaiheessa ominaisia tiedon esittämisen tapoja.
	<p>T6 rohkaista oppilasta käyttämään viestinsä perille saamiseen monenlaisia, myös eikielellisiä keinoja ja pyytämään tarvittaessa toistoa ja hidastusta</p>	<p>S3</p> <ul style="list-style-type: none"> - Harjoitellaan verbaalisen ja nonverbaalisen viestinnän yhdistämistä. - Rohkaistaan oppilasta hyödyntämään erilaisia selviytymisstrategioita eri kielenkäyttötilanteissa. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ääntämisharjoittelu - Viestintästrategiat - Suullinen pari- ja ryhmätyöskentely 	<p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita ohjataan kehittämään monilukutaitoaan ja tulkitsemaan sekä tuottamaan yhä moninaisempia tekstejä erilaisissa yhteyksissä.
	<p>T7 ohjata oppilasta harjoittamaan erilaisia kohteliaisuuden ilmauksia</p>	<p>S3</p> <ul style="list-style-type: none"> - Harjoitellaan sopivien kohteliaisuusfraasien hallintaa eri kielenkäyttötilanteissa. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tervehdykset, toivotukset, hyvästelyt, esittäytyminen, kiittäminen. 	<p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppilaita ohjataan kehittämään monilukutaitoaan.

<p>Kehittyvä kielitaito, taito tulkitse viestejä</p>	<p>T8 rohkaista oppilasta otta- maan selvää tilanneyhteyden avulla helposti ennakoitavasta ja ikätasolle sopivasta pu- heesta tai kirjoitetusta tekstistä</p>	<p>S3 - Harjoitellaan tekstin ja pu- heen tulkitsemistaitoja.</p>	<p>- Harjoitellaan luetun- ja kuul- lunymmärtämistaitoja mm. seuraavista aihealueista: koulu, koti, vaatteet ja muoti sekä ruoka.</p>	<p>Monilukutaito (L4) - Oppilaita ohjataan havainnoimaan ja tulkitsemaan ympäristöään ja huomaamaan, että teksteillä on erilaisia tavoitteita ja että tavoitteet vaikuttavat siihen, millaisia keinoja teksteissä käytetään.</p>
<p>Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä</p>	<p>T9 tarjota oppilaalle runsaasti tilaisuuksia harjoitella ikätasolle sopivaa hyvin pienimuotoista puhumista ja kirjoittamista</p>	<p>S3 - Harjoitellaan suullisia vuo- rovaikutustilanteita sekä oi- kean lauserakenteen tuotta- mista pienimuotoisessa kir- joittamisessa.</p>	<p>- Harjoitellaan rakenteita, mm.: - numerot ja kellonajat - presens - substantiivin taivutus - adjektiivin taivutus - apuverbit - sanajärjestys - prepositiot</p>	<p>Monilukutaito (L4) - Oppilaita ohjataan tuottamaan yhä moninaisem- pia tekstejä. - Oppilaita kannustetaan monipuolisille tiedon läh- teille kuten suullisten, painettujen ja sähköisten lähteiden käyttöön.</p>

Ruotsin kielen oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet vuosiluokalla 6

”Tavoitteena on, että kielenkäyttö olisi mahdollisimman asianmukaista, luonnollista ja oppilaille merkityksellistä. Työskentelyssä korostuu pari- ja pienryhmätyö sekä yhdessä oppiminen erityyppisissä oppimisympäristöissä. Monikielisyys- ja kielikasvatuksen tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan opettajien yhteistyötä. Leikin, laulun, pelillisyyden ja draaman avulla oppilaat saavat mahdollisuuden kokeilla kasvavaa kielitaitoaan ja käsitellä myös asenteita. Opetuksessa käytetään monipuolisesti eri viestintäkanavia ja -välineitä. Oppilaita ohjataan aktiiviseen toimijuuteen ja itsenäiseen vastuun ottoon omasta oppimisestaan Eurooppalaisen kielisalkun tai vastaavan työvälineen avulla. Oppilaat tutustuvat ympäröivän yhteisön monikielisyyteen ja -kulttuurisuuteen kotikansainvälisyyden avulla. Heille tarjotaan myös mahdollisuuksia harjoitella kansainvälistä yhteydenpitoa. Ruotsin kieltä käytetään aina kun se on mahdollista.” (OPS 2014, 206.)

[Monipuoliset oppimisympäristöt, viestintäkanavat ja -välineet, opetuksen laajentuminen luokkahuoneen ulkopuolelle mahdollisuuksien mukaan, itsenäinen työskentely sekä yhteistoiminnallinen oppiminen, myönteinen ja kannustava opiskeluilmapiiri, oppilaiden osallistaminen sopivien työtapojen valinnassa.](#)

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki ruotsin kielessä vuosiluokalla 6

”Oppilaita ohjataan käyttämään kielitaitoaan rohkeasti. Rungas viestinnällinen harjoittelu tukee oppilaiden kielitaidon kehittymistä. Oppilaita kannustetaan opiskelemaan myös muita koulun tarjoamia kieliä. Oppilaille, joilla on kieliin liittyviä oppimisvaikeuksia, tarjotaan tukea. Opetus suunnitellaan niin, että se tarjoaa haasteita myös muita nopeammin edistyville tai ruotsin kieltä entuudestaan osaaville oppilaille.” (OPS 2014, 206.)

[Tuen muotoja voivat olla oppilaiden sijoittelu luokassa oppimisen ja työskentelyn tukena, läksyjen merkitseminen taululle, kotitehtävien eriyttäminen, erilaisten apuvälineiden käyttö, monikanavaisuus, osa-aikainen erityisopetus, tehtävien ja opetuksen eriyttäminen, tukiopetus, samanaikaisopetus, lisäajan käyttö kokeissa, suullisten kokeiden käyttö, kokeiden suorittaminen erillisessä tilassa, mahdollisuus suorittaa koe pienemmissä osissa, koulunkäynninohjaajan tuki ja keskustelut erityisopettajan kanssa. Tuen valinta on ryhmä- ja oppilaskohtaista ja riippuu saatavilla olevista resursseista ja oppimisympäristöistä.](#)

Oppilaan oppimisen arviointi ruotsin kielessä vuosiluokalla 6

”Arviointi ja palaute on luonteeltaan oppimista ohjaavaa ja kannustavaa ja antaa oppilaille mahdollisuuden painottaa itselleen luontevia ilmaisumuotoja. Monipuolinen arviointi tarjoaa mahdollisuuksia osoittaa osaamistaan myös oppilaille, joilla on kieleen liittyviä oppimisvaikeuksia tai joilla on muulla tavoin kielellisesti erilaiset lähtökohdat. Arvioinnissa välineenä voidaan käyttää esimerkiksi Eurooppalaista kielisalkkua.

Ruotsin kielen sanallista arviota tai arvosanaa antaessaan opettaja arvioi oppilaiden osaamista suhteessa paikallisessa opetussuunnitelmassa asetettuihin tavoitteisiin. Määritellään osaamisen taso 6. vuosiluokan lukuvuositolodistusta varten opettaja käyttää ruotsin kielen B1-oppimäärän valtakunnallisia arviointikriteereitä. Opinnoissa edistymisen kannalta on keskeistä, että oppimista arvioidaan monin eri tavoin myös itse- ja vertaisarviointin keinoin ja että arviointi kohdistuu kaikkiin arvioitaviin tavoitteisiin. Arvioinnissa otetaan huomioon kaikki kielitaidon osa-alueet. Niiden arviointi perustuu Eurooppalaiseen viitekehykseen ja sen pohjalta laadittuun suomalaiseen sovellukseen.” (OPS 2014, 206.)

Tavoitteet	Arvioinnin kohteet	Arvosanan kahdeksan (8)/ hyvä osaaminen
Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen		
T1 auttaa oppilasta jäsentämään käsitystään kaikkien osaamiensa kielten keskinäisestä suhteesta	- Kielten keskinäisten suhteiden hahmottaminen	- Oppilas osaa kuvata, mihin kielikuntiin hänen osaamansa ja opiskelemansa kielet kuuluvat.
T2 tutustuttaa oppilas suomen ja ruotsin asemaan kansalliskielinä sekä ruotsin kielen vaikutukseen suomen kieleen	- Ruotsin kielen aseman ja merkityksen tunteminen Suomessa	- Oppilas osaa nimetä syitä, joiden vuoksi Suomessa käytetään ruotsia ja mainita ruotsista suomeen lainautuneita sanoja.
Kielenopiskelutaidot		
T3 ohjata oppilasta harjaannuttamaan viestinnällisiä taitojaan sallivassa opiskeluympäristössä ja myös tieto- ja viestintäteknologiaa käyttäen sekä ottamaan vastuuta opiskelustaan ja arvioimaan osaamistaan	- Toiminta opiskelutilanteissa	- Oppilas harjaannuttaa ruotsin taitoaan ryhmässä myös tieto- ja viestintäteknologiaa käyttäen, huolehtii kotitehtävistään sekä osallistuu ryhmän työskentelyyn myönteisellä tavalla. - Oppilas osaa arvioida ruotsin taitonsa kehittymistä suhteellisen realistisesti.
T4 rohkaista oppilaita näkemään ruotsin taito tärkeänä osana elinikäistä oppimista ja oman kielivarannon karttumista ja rohkaista ruotsinkielisten oppimisympäristöjen löytämiseen ja hyödyntämiseen myös koulun ulkopuolella	- Ruotsin kielen käyttöalueiden ja mahdollisuuksien tunnistaminen omassa elämässä	- Oppilas selviytyy satunnaisesti yleisimmin toistuvista, rutiininomaisista viestintätilanteista tukeutuen vielä enimmäkseen viestintäkumppaniin.
Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa		Taitotaso A1.2
T5 ohjata oppilasta harjoittelemaan erilaisia, erityisesti suullisia viestintätilanteita	- Vuorovaikutus erilaisissa tilanteissa	- Oppilas selviytyy satunnaisesti yleisimmin toistuvista, rutiininomaisista viestintätilanteista tukeutuen vielä enimmäkseen viestintäkumppaniin.
T6 rohkaista oppilasta käyttämään viestintästrategioita perille saamiseksi monenlaisia, myös ei-kielillisiä keinoja ja pyytämään tarvittaessa toistoa ja hidastusta	- Viestintästrategioiden käyttö	- Oppilas tukeutuu viestinnässään kaikkein keskeisimpiin sanoihin ja ilmauksiin. - Oppilas tarvitsee paljon apukeinoja ja osaa pyytää toistamista tai hidastamista.
T7 ohjata oppilasta harjoittelemaan erilaisia kohteliaisuuden ilmauksia	- Viestinnän kulttuurinen sopivuus	- Oppilas osaa käyttää muutamia kaikkein yleisimpiä kielelle ominaisia kohteliaisuuden ilmauksia rutiininomaisissa sosiaalisissa kontakteissa.

Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä		Taitotaso A1.2
T8 rohkaista oppilasta ottamaan selvää tilanneyhteyden avulla helposti ennakoitavasta ja ikätasolleen sopivasta puheesta tai kirjoitetusta tekstistä	- Tekstien tulkintataidot	- Oppilas ymmärtää harjoiteltua, tuttua sanastoa ja ilmaisuja sisältävää muuttaman sanan mittaista kirjoitettua tekstiä ja hidasta puhetta. - Oppilas tunnistaa tekstistä yksittäisiä tietoja.
Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä		Taitotaso A1.2
T9 tarjota oppilaalle runsaasti tilaisuuksia harjoitella ikätasolle sopivaa hyvin pienimuotoista puhumista ja kirjoittamista	- Tekstien tuottamistaidot	- Oppilas osaa ilmaista itseään puheessa hyvin suppeasti käyttäen harjoiteltuja sanoja ja opeteltuja vakioilmaisuja. - Oppilas ääntää joitakin harjoiteltuja ilmauksia ymmärrettävästi. - Oppilas osaa kirjoittaa joitakin erillisiä sanoja ja sanontoja.

Arviointi on jatkuvaa ja monipuolista, arvioinnin tukena käytetään itse- ja vertaisarviointia. Arviointi on vuorovaikutteista, keskustelevaa, kannustavaa ja oppimisprosessia tukevaa. Arviointi kohdistuu oppilaan oppimiseen ja työskentelyyn ja arvioinnissa otetaan huomioon kaikki kielitaidon osa-alueet.